

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi Nuuksion kansallispuistosta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että Vihdin ja Kirkkonummen kuntien sekä Espoon kaupungin alueelle perustetaan Nuuksion kansallispuisto, joka on luonnonsuojelulain (71/23) mukainen erityinen suojelualue. Rauhoittamalla suojeltaisiin valtion omistamat osat niin sanotusta Nuuksion järviylängöstä, joka on Uudenmaan laajin, melko rakentamattomana säilynyt yhtenäinen salomaa. Nuuksion kansallispuistoon ehdotettu Tervalammin valtionmaa on pinnanmuodoiltaan hyvin vaihtelevaa, pienipiirteistä karujen kalliometsien, rehevien laaksojen ja pienvesien sekä soiden kirjomaa uusmaalaista metsäluontoa. Alueella on muun muassa 25 pikkujärveä ja lampea. Siellä elää useita joko maan laajuisesti tai uusmaalaisittain harvinais-

ta tai uhanalaista eliölajia. Esityksellä toteutetaisiin ensisijaisesti valtioneuvoston vuonna 1989 tekemää periaatepäätöstä Nuuksion järviylängöalueen kehittämistä ulkoilun ja luonnonsuojelun tarkoituksiin. Kansallispuistoon sisältyy myös valtioneuvoston vuonna 1989 hyväksymään valtakunnalliseen lehtojensuojeluohjelmaan kuuluva kohde. Nuuksion kansallispuiston omistaa valtio. Sen pinta-ala on noin 1560 hehtaaria. Kansallispuisto käsittää yhtenäisen ydinosaan ja sen ulkopuolella sijaitsevat valtion omistamat erillispalstat.

Ehdotettu laki on tarkoitus saattaa voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila ja esityksen tavoitteet

Maamme kansallispuistoverkkoa on täydennetty määrätietoisesti 1980-luvun alusta lähtien. Tavoitteena on, että puistoverkosta saataisiin sekä biologisesti että maantieteellisesti mahdollisimman edustava. Eteläisimmässä Suomessa luonnon monimuotoisuus sekä lajien ja erilaisten luonnontyyppien lukumäärä on kaikkein suurin. Toisaalta siellä alkuperäistä luontoa on säilynyt keskimäärin vähemmän kuin muissa osissa maatamme ja jäljellä olevatkin luonnonalueet ovat joko pirstoutuneet tai niitä uhkaa pirstoutuminen. Suojelun tarve on siten ilmeinen. Kansallispuistoksi soveliaita riittävän laajoja ja kutakuinkin luonnontilaisia alueita on maamme tiheimmin asutulla alueella

kuitenkin erittäin vähän. Salpausselän eteläpuolella onkin toistaiseksi vain kaksi kansallispuistoa, Itäisen Suomenlahden ja Tammisaaren saariston kansallispuistot, jotka molemmat sijaitsevat saaristossa. Nuuksion kansallispuisto olisi sen takia eteläisimmän Suomen ensimmäinen mannerpuisto.

Nuuksion kansallispuisto on ennen kaikkea eri tyyppisten metsien ja pienvesien suojelualue. Se sijaitsee hemiboreaalisella metsäkasvillisuusvyöhykkeellä, jossa vanhoja luonnontilaisia metsiä on hyvin niukalti. Luonnontilaiset, kirkasvetiset pienvedet ovat puolestaan vähentyneet koko maassa voimakkaasti viime sodan jälkeen tehtyjen purojen perkausten, metsäojitusten ja sittemmin lisääntyneen rantarakentamisen vuoksi. Vuonna 1992 mietintönsä jättä-

nyt vesistöjen erityissuojelutyöryhmä esitti viiden parhaiten säilyneen järvialueen suojelemista joko kokonaan tai osittain luonnonsuojelulain nojalla. Näistä yksi oli Nuuksion järviylänpö.

Kansallispuiston laajin yhtenäinen osa on Tervalammin valtionmaa, joka sijaitsee Vihdin kunnan puolella aivan järviylänpöalueen länsilaidassa. Metsähallitus hoitaa tätä osaa valtion retkeilyalueena. Siihen rajoittuu välittömästi Kirkkonummen puolella runsaan sadan hehtaarin laajuinen Kaislammen alue, jonka puolustusministeriö on siirtänyt ympäristöministeriön hallintaan sisällytettäväksi kansallispuistoon. Tälle järviylänpön osalle antavat leimansa kallioiden väliset pikkujärvet ja lammet. Osa on neva- ja rämerantaisia suolampia, osa taas karujen kallioiden reunustamia ja kristallin kirkkaita. Järvillä kalastavat säännöllisesti muun muassa uhanalaiset kaakkuri ja kalasääski. Kalliometsät ovat pääasiassa luonnontilaisia vanhoja männiköitä, joissa pesijöistä mainittakoon uhanalaiset kangaskiuru ja kehrääjä. Uudellamaalla uhanalaiseksi luokitellun metson kanta on vahva.

Karut kalliometsät vaihtuvat painanteissa tuoreiksi kangasmetsiksi, korviksi ja rämeiksi. Vettä tiikkuvien jyrkänteiden juurille on syntynyt tiheitä kellarikuusikoita, joissa kuusten seassa kasvaa monin paikoin isoja haapoja, koivuja ja tervaleppiä. Muutamissa rotkoissa on lehmusta ja vaahteraa kasvavia lehtoja.

Pääosassa metsiä näkyy taloustoiminnan ja hoitohakkuiden jäljet. Osa metsistä on kuitenkin saanut kehittyä luontaisesti ja aarnioitua koskemattomina. Parhaat aarniometsät ovat Haukkalampien murroslaakson rinteillä ja juurella sekä Soidinsuon maastossa. Niissä elää useita uhanalaisia tai harvinaisia lintulajeja, liito-orava sekä ikimetsille tyypillisiä kasveja ja hyönteisiä.

Ydinosaan lisäksi kansallispuistoon kuuluu neljä mainitun Tervalammin valtionmaan tuntumassa sijaitsevaa pienempää erillispalstaa. Näistä merkittävin on Kolmoslampien laskupuron laakson palsta, joka valtakunnallisen lehtojensuojeluohjelman kohteena on hankittu valtiolle luonnonsuojelutarkoituksiin. Se on rehevää, osittain aarnimaista korpea ja lehtoa. Kuusivaltaisessa sekametsässä on runsaasti lehmuksia, vaahteroita ja isoja haapoja. Lehtokasvillisuus ja eläimistö on monilajinen ja käsittää joitakin harvinaisuuksia.

Kolme muuta erillispalstaa käsittävät osia

Nuuksion Pitkäjärveen laskevasta Myllypurosta, joka virtaa mahtavassa murroslaaksossa ja halkoo viidentoista kilometrin pituudelta järviylänpöä. Tämä Nuuksion järviylänpön maisemallinen ja toiminnallinen selkäranka on suojelun kannalta keskeinen elementti. Kansallispuistoon kuuluvat osat sijaitsevat Myllypuron laakson pohjatasanteella. Niihin sisältyy tulvametsiä, umpeenkasvavia niittyjä, reheviä vanhoja rännemetsiä ja jylhiä kalliorinteitä, joista korkein kohoaa mahtavaksi näköalapaikaksi viisikymmentä metriä laaksonpohjan yläpuolelle. Palstoista kaksi kuuluu osittain valtakunnalliseen lehtojensuojeluohjelmaan ja yksi rajoittuu Espoon kaupungin omistamaan luonnonsuojelualueeseen. Laaksossa on lisäksi kaksi Helsingin kaupungin omistamaa aarnialuetta.

Kansallispuiston alue on pääkaupunkiseutulaisten suosimaa retkeily- ja ulkoiluseutua. Siellä on jo nyt tyydyttävä retkeilyreitistö, joka liittyy luontevasti kuntien ulkoilualueiden retkeily- ja virkistyspalveluihin. Puiston rajan tuntumassa on kaksi Helsingin kaupungin ulkoilumajaa, Nuuksionpää ja Kattila. Kauempana on lisäksi kuntien muita ulkoilumajoja. Nuuksion järviylänpöllä on myös kolmattakymmentä partiolaisten ja muiden retkeilyjärjestöjen kämpää, joista käsin retkeillään kansallispuistossa.

Perustamalla Nuuksion kansallispuisto turvataan parhaiten Nuuksion järviylänpön valtionmaiden luonnonarvojen säilyminen ja hoito sekä alueen tarkoituksenmukainen käyttö retkeily-, virkistys- ja opetustarkoituksiin. Samalla lisätään luonnon monimuotoisuuden säilyttämismahdollisuuksia eteläisessä Suomessa ja pääkaupunkiseudulla. Nuuksion valtionmaiden suojelulla on tarkoitus tukea niitä Nuuksion järviylänpön luonnon- ja maisema-arvojen säilyttämispyrkimyksiä, joita kunnilla on alueen kaavoitustyötä tehdessään.

Kansallispuiston perustamisen jälkeen jää Nuuksion järviylänpön maisemallisesti ja luontonsa puolesta arvokkaimpaan ydinosaan luettavien yksityismaiden suojelu edelleen ratkaisematta. Niistä suurin osa, ennen kaikkea valtakunnallisen rantojensuojeluohjelman alue, olisi perusteltua hankkia valtiolle osaksi Nuuksion kansallispuistoa. Tämän vuoksi maanomistajien rakennusoikeuksien ja niiden siirtomahdollisuuksien selvittämistä kuntien yleiskaavojen avulla on tarpeen jatkaa erityisesti Espoon kaupungin ja Vihdin kunnan alueilla. Myös

sopivien, valtion omistuksessa olevien vaihtomaiden tai -kiinteistöjen etsintää on syytä tehostaa sekä helpottaa niiden käyttöä vaihdoissa. Järviylängön ydinosaan ulkopuolella yksityisten omistamilla mailla olevat erityisen arvokkaat pienkohteet on tarkoituksenmukaisinta rauhoittaa yksityismaiden luonnonsuojelualueina, jollei niiden hankkiminen kansallispuiston osaksi ole erityisen perusteltua.

Kuntien ja yhteisöjen maita on tarkoitus hankkia maata tai kiinteistöjä vaihtamalla valtiolle, sikäli kuin kansallispuiston yhtenäisyys tai käytön järjestäminen ja hoito tätä edellyttävät. Pääsääntöisesti mainittujen tahojen maille olevien luonnonarvojen säilyminen turvataan muilla keinoin.

Suurin osa Nuuksion järviylängöstä jää edellä esitettyjen suojelutoimien ulkopuolelle. Tällä alueella sijaitsee valtaosa verraten intensiivisessä käytössä olevista Helsingin ja Espoon kaupungin ulkoilualueista. Sen erämainen luonne ja kulttuurimaisema sekä virkistys- ja suojeluarvot pyritään turvaamaan kuntien yleiskaavojen avulla. Suojelutavoitteiden saavuttamiseksi sekä retkeily- ja virkistyskäytön ohjaamiseksi on jatkossa tarpeen laatia kehittämis- tai käyttö- ja hoitosuunnitelma kansallispuistolle ja järviylängön ulkoilualueille yhteisesti.

2. Esityksen taloudelliset ja muut vaikutukset

Esityksen välittömät taloudelliset vaikutukset ovat kansallispuiston perustamisvaiheessa vähäiset. Tämän jälkeen taloudelliset vaikutukset riippuvat toisaalta siitä, missä määrin kansallispuiston retkeily- ja virkistyspalveluita sekä opetus- ja opastuspalveluita kehitetään, toisaalta siitä, miten laajasti valtion maa- tai muuta omaisuutta voidaan käyttää vaihdoissa kansallispuistoa laajennettaessa.

Pääosa perustettavasta kansallispuistosta on nykyistä valtion retkeilyaluetta. Sitä varten marraskuun 16 päivänä 1992 vahvistetun hoito- ja käyttösuunnitelman mukaan puustosta saatavat hakkuutulot olisivat pienemmät kuin metsien hoitokustannukset. Kansallispuistossa ei metsiä hakata kuten retkeilyalueella. Talouskäytössä olleiden alueiden luontaisen kehityksen palauttaminen ja lehtokasvillisuuden hoito sen sijaan on paikoin tarpeen. Osa metsien hoitamiseksi tai puun korjaamiseksi tehdyistä ja ylläpidettävistä metsäteistä voidaan sulkea ja

luopua siten niiden ylläpidosta. Kansallispuiston hoitoon, yleisöpalveluiden rakentamiseen ja valvontaan käytetään etupäässä valtion talousarviossa luonnonsuojelualueiden hoitoon vuosittain osoitettua määrärahaa.

Kansallispuiston sisään jää parikymmentä yksityisille 1940- ja 1950-luvuilla lomamökkitarkoituksiin vuokrattua rantatonttia. Metsähallitus on sittemmin jatkanut useimpia vuokrasopimuksia siten, että ne päättyvät viimeistään vuonna 2010. Tarkoitus on, että vuokra-alueita koskevia sopimuksia ei enää uusita. Valtaosa mökeistä purettaisiin viimeistään vuokrasopimusten umpeuduttua. Osa jäljelle jäävistä mökeistä olisi tarkoituksenmukaista hankkia valtiolle kansallispuiston tarpeisiin ja osa taas vuokrata luonnonharrastus- tai retkeilyjärjestöjen käyttöön.

3. Esityksen organisatoriset ja henkilöstövaikutukset

Kansallispuisto tulisi olemaan kokonaan yhden hallintoviranomaisen, metsähallituksen hallinnassa ja hoidossa. Tämän mukaisesti rakennushallituksen kolme pientä erillispalstaa Myllypuron laaksossa siirtyisivät metsähallituksen hallintaan. Näin tapahtuisi myös tällä hetkellä ympäristöministeriön hallinnassa olevalla Baskkogen-nimiselle tilalle Kaislammen maastossa. Puolustusministeriö on 29 päivänä maaliskuuta 1993 siirtänyt mainitun tilan ympäristöministeriölle käytettäväksi Nuuksion kansallispuiston tarpeisiin.

Kansallispuiston perustamisella ei ole välittömiä kielteisiä työllisyysvaikutuksia. Kansallispuiston palveluasteesta ja laajennuksen edistymisestä riippuen kansallispuiston välitön työllistävä vaikutus olisi noin 1—5 henkilötyövuotta. Kansallispuiston käytön ja hoidon kannalta tällä hetkellä kiireellisimmät työt hoidetaan metsähallituksen Etelärannikon puistoalueen nykyisellä henkilöstöllä.

4. Asian valmistelu

Nuuksion järviylängön luonnonarvot on tiedostettu jo pitkään. Se on sisältynyt erilaisiin kansallisen tason suojelualue-esityksiin vuodesta 1958 lähtien. Tervalammin valtionmaalla, ehdotetun Nuuksion kansallispuiston alueella

oleva Soidinsuo sisältyi Suoseuran ja Suomen Luonnonsuojeluyhdistyksen soidensuojelutoimikunnan vuonna 1966 laatimaan Etelä-Suomen soiden säilytysuunnitelmaan. Metsähallitus rauhoitti sen omalla päätöksellään aarnialueeksi vuonna 1968. Koko Tervalammin valtionmaa muodostettiin luonnonhoitometsäksi niin ikään metsähallituksen päätöksellä vuonna 1972. Soidinsuon lisäksi siihen sisältyi kaksi muuta kokonaan koskemattomana säilytettävää aarniosaa.

Helsingin seudun seutukaavoissa I ja II, jotka on vahvistettu vuosina 1975 ja 1985, ehdotetun kansallispuiston alue on varattu kokonaan tehokkaaseen retkeilytoimintaan tarkoitetuksi virkistys- tai suojelualueeksi. Ympäristöministeriön asettama Nuuksio-työryhmä ehdotti vuonna 1988 jättämässään mietinnössä muun muassa, että valtio ensivaiheessa perustaisi Tervalammin alueelle retkeilyalueen, josta myöhemmin, mikäli tarpeelliseksi katsotaan, voitaisiin muodostaa kansallispuisto. Työryhmän ehdotuksen mukaisesti Tervalammin valtionmaasta muodostettiin valtioneuvoston päätöksellä (570/89) vuonna 1989 valtion retkeilyalue. Tämän jälkeen muun muassa pääkaupunkiseudun partiolaiset ja luonnonsuojelujärjestöt sekä maa- ja metsätalousministeriön luonnonvarainneuvosto ja metsähallitus ovat esittäneet kansallispuiston perustamista Nuuksion järviylängölle.

Valtioneuvoston vuonna 1989 vahvistamaan valtakunnalliseen lehtojensuojeluohjelmaan sisältyy kaksi kohdetta Nuuksion järviylängöltä: Koivulan lehtopurolaakso ja Haukkalammen-Romvuoren lehdot. Ensin mainittu lehto on sittemmin rauhoitettu lääninhallituksen pää-

töksellä. Jälkimmäisestä osa on ollut valtiolla jo ennestään ja osa on hankittu suojelutarkoituksiin myöhemmin. Valtion lehtopalstat tulisivat nyt osaksi kansallispuistoa.

Järviylängön ydinalueen Espoon puoleisen järvialueen rakentamattomana säilyneet erämaajärvet ja osa niiden läheisten suurempien järvien rakentamattomista rannoista myös Vihdin kunnassa sisältyvät valtioneuvoston vuonna 1990 vahvistamaan rantojensuojeluohjelmaan. Ympäristöministeriön asettama vesistöjen erityissuojelutyöryhmä esitti vuonna 1992 luovuttamassaan mietinnössä, että mainittu järvialue suojeltaisiin osin luonnonsuojelulain nojalla. Mietinnössä esitetty toinenkin vesistöjen erityissuojelukohde, Siuntionjoen vesistö, on osittain Nuuksion järviylängöllä. Pääosa nyt perustettavaksi ehdotetun kansallispuiston vesistä kuuluu tähän vesistöön. Tervalammin retkeilyalueen aarniosat sisältyvät puolestaan ympäristöministeriön asettaman vanhojen metsien suojelutyöryhmän osamietinnössä vuonna 1992 ehdotettuihin Etelä-Suomen valtionmaiden vanhojen metsien suojelukohteisiin.

Hallituksen esityksen valmisteluvaiheessa on kuultu Nuuksion järviylängöalueen maisemallisesti ja luonnonsuojelun kannalta arvokkaimman ydinalueen keskeisiä maanomistajia ja neuvoteltu alueen yleiskaavoituksesta vastaavien kuntien kanssa. Metsähallitus on lisäksi käynyt alustavia maanvaihtoneuvotteluja Helsingin kaupungin kanssa. Valtion hallinnon asianomaisille tahoille, niille kunnille, joita kansallispuiston perustaminen ensisijaisesti koskee sekä Suomen luonnonsuojeluliitolle on järjestetty hallituksen esitystä koskeva kuulemis- ja keskustelutilaisuus.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

1 §. Kansallispuiston perustamistarkoitus. Pykälässä säädetään, että Nuuksion alueen valtiomaille perustetaan kansallispuisto, joka on luonnonsuojelulain (71/23) mukainen erityinen suojelualue. Samalla säädetään alueen perustamistarkoituksesta.

2 §. Kansallispuiston sijainti ja rajat. Kansal-

lispuiston rajat on merkitty hallituksen esityksen liitteessä olevaan karttaan.

Pykälässä on myös kansallispuiston rajan käymistä ja merkitsemistä koskeva säännös, joka on samansisältöinen kuin muita äskettäin perustettuja kansallispuistoja koskevissa laeissa.

3 §. Haltuunotto-oikeus. Pykälään on otettu säännös luonnonsuojelua valvovan viranomai-

sen haltuunotto-oikeudesta. Säännös on samansältöinen kuin vastaava säännös muiden kansallispuistojen perustamista koskevissa laeissa.

4 §. *Alueen liittäminen kansallispuistoon.* Nuuksion kansallispuistoon on tarkoitus hankkia suojelukokonaisuuden kannalta arvokkaita lisäalueita. Kansallispuistoa varten nimenomaisesti hankittu tai saantona tullut alue tulisi voida lukea kuuluvaksi suoraan puistoon. Menettely keventäisi huomattavasti asian hallinnollista käsittelyä. Kansallispuiston lisäalue voitaisiin tämän jälkeen lohkomistoimituksessa tai maanmittausviranomaisen hallinnollisella päätöksellä todeta virallisesti kuuluvaksi suojelualuekiinteistöön ilman nimenomaisia muita päätöksiä. Myöskään erillistä rajanmäärittämistoimitusta ei tarvita, jos suojelualan rajat on aikaisemmin käyty lohkomis- tai muussa maanmittaustoimituksessa.

Suojelualan rauhoitusmääräykset tulevat liitetyllä alueella voimaan, kun liittäminen on merkitty kiinteistörekisteriin.

Kansallispuiston laajentamistarpeet ja -mahdollisuudet selvitetään etupäässä seutukaavituksen ja kuntien yleiskaavatyön yhteydessä. Kaavoissa osoitetut kansallispuiston laajennusalueet on tarkoitus hankkia valtiolle.

5 §. *Tarkemmat säännökset.* Nuuksion kansallispuiston perustamisen tarkoitus on turvata alueen luonnonarvot. Kansallispuiston rauhoitusmääräykset annetaan luonnonsuojelulain 2 §:n 2 momentin nojalla asetuksella. Tämän lisäksi on tarpeen säätää eräistä muistakin alueen käytön ja muun hoidon järjestämistä koskevista seikoista.

2. Tarkemmat säännökset ja määräykset

Asetuksella, jonka luonnos on esityksen liitteenä, säädetään tarkemmin Nuuksion kansallispuiston rauhoittamisesta. Kansallispuistossa on tarkoitus kieltää sellaiset toimet, jotka saattavat muuttaa alueen luonnonoloja tai vaikuttaa epäedullisesti sen kasvillisuuden tai eläimistön säilymiseen. Kansallispuistossa ei saisi ohjittaa metsää tai suota eikä hakata puustoa.

Kansallispuistossa ei saisi myöskään vahingoittaa maa- tai kallioperää eikä sieltä saisi ottaa maa-aineksia. Alueelle ei saisi rakentaa rakennuksia, rakennelmia eikä teitä eikä siellä saisi tappaa, pyydystää tai hätyyttää eläimiä taikka ottaa tai vahingoittaa kasveja tahi näiden osia. Näistä säännöksistä säädettäisiin kuitenkin lähinnä kansallispuiston asianmukaisen hoidon ja käytön edellyttämiä poikkeuksia. Myöskään jokamiehenoikeuteen perustuvaa liikkumista ei sanottavasti rajoitettaisi.

Aluetta koskevat määräykset otetaan kansallispuiston järjestyssääntöön, johon kuuluvat yhtäältä edellä tarkoitettu asetuksessa annetut rauhoitusmääräykset ja toisaalta sellaiset määräykset, jotka valtio maanomistajana muutoinkin on oikeutettu ja velvollinen antamaan kansallispuistojen käytöstä.

Tarkoitus on laatia hoito- ja käyttösuunnitelma Nuuksion kansallispuiston hoitamista ja sen käytön ohjaamista varten.

3. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan heti, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus.

Laki

Nuuksion kansallispuistosta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Kansallispuiston perustamistarkoitus

Uusmaalaisen saloluonnon, siihen kuuluvien järvien, kalliometsien, lehtojen, soiden, purojen

ja jyrkänteiden suojelemiseksi sekä retkeilyä, opetusta ja tutkimusta varten perustetaan valtion omistamille alueille luonnonsuojelulain (71/23) mukaiseksi erityiseksi suojelualueeksi Nuuksion kansallispuisto, joka sijaitsee Vihdin

ja Kirkkonummen kunnissa sekä Espoon kaupungissa.

2 §

Kansallispuiston sijainti ja rajat

Nuoksion kansallispuiston pinta-ala on noin 1560 hehtaaria ja sen rajat on merkitty punaisella katkoviivalla tämän lain liitteenä olevaan karttaan.

Kansallispuiston alueesta muodostetaan kiinteistö noudattaen mitä jakolaissa (604/51) säädetään.

Kansallispuisto on merkittävä maastoon siten, että riittävä määrä puistoaluetta osoittavia tunnuskilpiä asetetaan kansallispuistoon kuuluville alueille.

Kansallispuistoon asetettavista tunnuskilvistä ja muista merkeistä on voimassa, mitä niistä erikseen määrätään.

3 §

Haltuunotto-oikeus

Luonnonsuojelua valvovalla viranomaisella ja luonnonsuojelualueen vartijalla on oikeus ottaa haltuunsa metsästys-, keräily- tai muut välineet, joita on käytetty tai aiotaan käyttää vastoin kansallispuistossa noudatettavia säännöksiä tai määräyksiä. Sama haltuunotto-oikeus koskee myös alueelta luvattomasti pyydettyjä eläimiä ja luvattomasti otettuja kasveja sekä kaikkea muuta sellaista, mitä luonnonsuo-

jelualueelta on kielletty ottamasta tai siellä käyttämästä.

4 §

Alueen liittäminen kansallispuistoon

Sellainen valtion omistukseen siirtynyt alue, jonka käytöstä kansallispuiston laajennusalueena on tehty päätös hankinnan tai saannon yhteydessä, luetaan kuuluvaksi kansallispuistoon.

Kansallispuistoon liitettäväksi hankitulla alueella tulevat voimaan kansallispuiston rauhoitussäännökset ja -määräykset kun liittäminen on merkitty maa- tai kiinteistörekisteriin. Liitettävää aluetta koskevasta kiinteistönmuodostuksesta on voimassa, mitä jakolaissa säädetään.

5 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella.

6 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

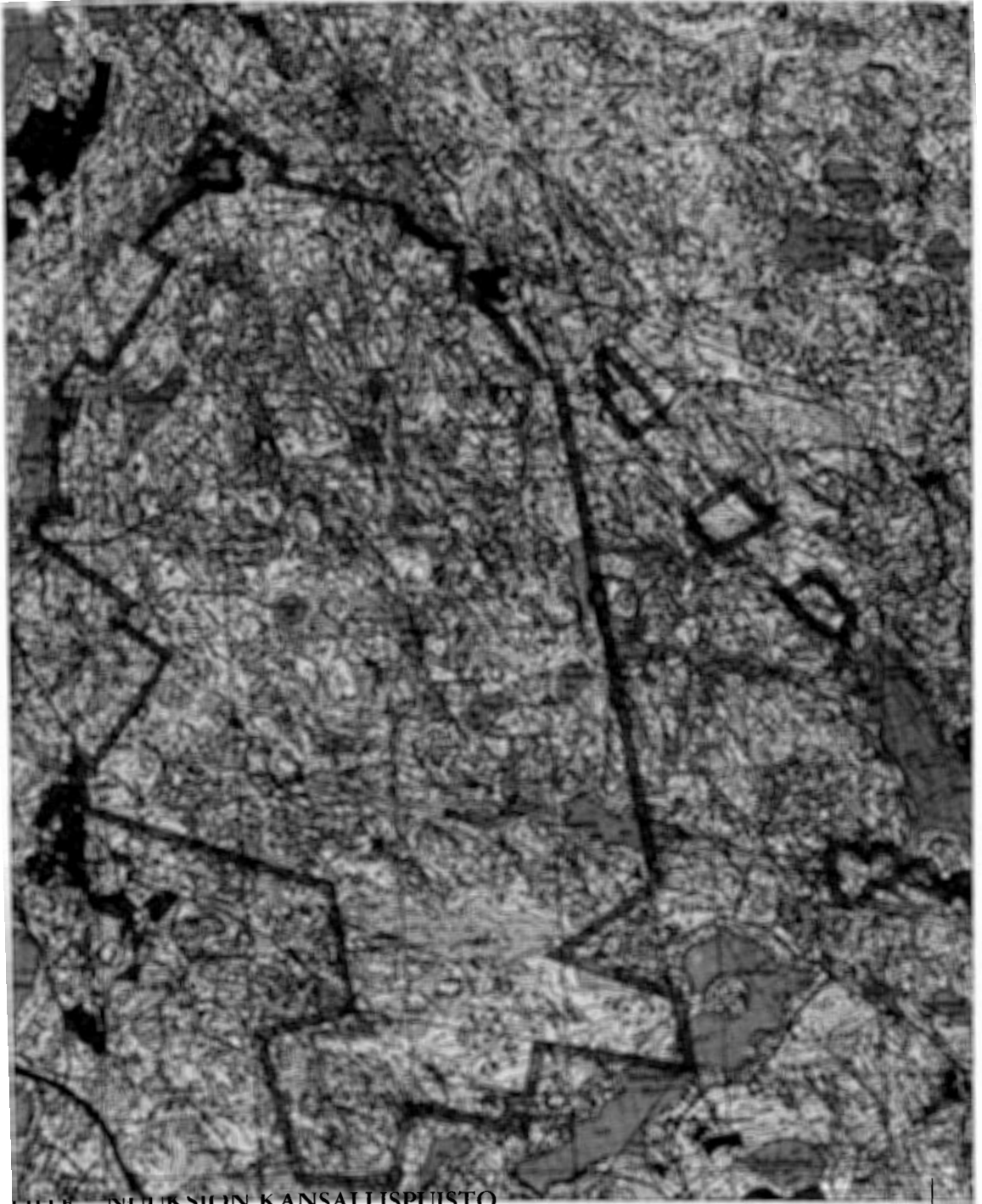
Lailla kumotaan Tervalammen retkeilyalueen perustamisesta 15 päivänä kesäkuuta 1989 tehty valtioneuvoston päätös (570/89).

Helsingissä 12 päivänä heinäkuuta 1993

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Ympäristöministeri *Sirpa Pietikäinen*

LIITE NUUKSION KANSALLISPUISTO
Espoo, Kirkkonummi, Vihti 2041 07,08,10,11

Asetus

Nuuksion kansallispuistosta

Ympäristöministerin esittelystä säädetään 23 päivänä helmikuuta 1923 annetun luonnonsuojelulain (71/23) 2 §:n 2 momentin sekä Nuuksion kansallispuistosta päivänä kuuta 1999 annetun lain (/) 5 §:n nojalla:

1 §

Kiellot

Nuuksion kansallispuistossa ei saa:

- 1) rakentaa rakennuksia, rakennelmia tai teitä;
- 2) ojiittaa, ottaa maa-aineksia eikä muutoinkaan vahingoittaa maa- tai kallioperää;
- 3) ottaa taikka vahingoittaa puita, pensaita tai muita kasveja tai niiden osia;
- 4) tappaa, pyydystää tai hätyyttää luonnonvaraisia selkärankaisia eläimiä tai hävittää niiden pesiä eikä pyydystää tai kerätä selkärangattomia eläimiä; eikä
- 5) leiriytyä tai tehdä avotulta.

Kansallispuistossa on kielletty muutkin toimet, jotka saattavat vaikuttaa epäedullisesti alueen luonnonoloihin, maisemaan taikka eläin- tai kasvilajien säilymiseen.

2 §

Sallitut toimet

Nuuksion kansallispuistossa saa sen perustamistarkoitusta vaarantamatta:

- 1) rakentaa ja pitää kunnossa alueen hoitoa, valvontaa ja tutkimusta sekä yleisön opastamista, retkeilyä ja alueeseen tutustumista varten tarpeellisia rakennuksia, rakennelmia ja polkuja;
- 2) poimia marjoja ja ruokasieniä;
- 3) palauttaa alueen luontainen kehitys ja hoitaa perinnemaisemaa ja lehtoja siten kuin hoito- ja käyttösuunnitelmassa tarkemmin määrätään;
- 4) ryhtyä pelastuspalvelun ja palontorjunnan vaatimiin toimiin; sekä
- 5) kartoittaa ja tehdä maanmittaustöitä.

Paikoissa, jotka on määrätty järjestyssäännössä, saa kansallispuistossa leiriytyä ja tehdä avotulen.

3 §

Metsähallituksen luvalla sallitut toimet

Nuuksion kansallispuistossa saa sen perustamistarkoitusta vaarantamatta metsähallituksen luvalla:

- 1) tutkimusta tai muuta tieteellistä tarkoitusta taikka opetusta varten tappaa tai pyydystää eläimiä sekä kerätä kasveja ja niiden osia, eläinten pesiä sekä kivennäisnäytteitä;
- 2) vähentää kasvi- tai eläinlajien yksilöiden lukumäärää, jos laji on lisääntynyt liikaa tai käynyt muuten vahingolliseksi;
- 3) kalastaa;
- 4) tehdä geologisia tutkimuksia ja etsiä malmeja; sekä
- 5) pitää kunnossa teitä, sähkö- ja puhelinlinjoja sekä sähkö- ja puhelinlaitteita.

4 §

Hoito- ja käyttösuunnitelma

Nuuksion kansallispuiston hoitoa ja käyttöä varten on laadittava hoito- ja käyttösuunnitelma.

Kansallispuisto voidaan jakaa erilaisiin osiin sen hoitoa ja käyttöä varten. Hoito- ja käyttösuunnitelman perusteet (*runkosuunnitelman*) vahvistaa ympäristöministeriö.

5 §

Erinäisiä säännöksiä

Säännökset, joiden nojalla eräät toimet Nuuksion kansallispuistossa sallitaan, eivät perusta laajempaa oikeutta kuin asianomaisella muuten on.

Ympäristöministeriö voi sallia muitakin kuin 2 ja 3 §:ssä tarkoitettuja toimia, jotka eivät ole ristiriidassa kansallispuiston perustamistarkoituksen kanssa ja joita sen asianmukainen hoito tai käyttö edellyttää.

6 §

Kansallispuiston hallinta

Nuukсион kansallispuisto on metsähallituksen hallinnassa ja hoidossa.

7 §

Tarkemmat määräykset ja ohjeet

Tarkemmat määräykset tämän asetuksen täytäntöönpanosta antaa tarvittaessa ympäristöministeriö.

Ohjeet Nuukсион kansallispuiston rajojen määrittämisestä antaa maanmittaushallitus.

8 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Kansallispuistoa koskevat vuokrasopimukset jäävät voimaan kussakin vuokrasopimuksessa määrätyksi ajaksi. Loma-asuntoalueita koskevia vuokrasopimuksia ei enää jatketa eikä näitä koskevia uusia vuokrasopimuksia tehdä.

